

Л.С. Дячук

ХІМІЯ

Зошит для лабораторних дослідів і практичних робіт

8 клас

Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах
комісією з хімії Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА — БОГДАН

УДК 54(075.3)
ББК 24я72
Д 99

Рецензенти:
учитель-методист Стегниківської ЗОШ І–ІІ ст., спеціаліст вищої категорії
Загнибіда Н.М.
методист Тернопільського районного методичного кабінету
Романюк О.М.

Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах
комісією з хімії Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України
(лист №14.1/12-Г-944 від 19.06.2014 р.)

Дячук Л.С.

Д 99 Хімія : зошит для лабораторних дослідів і практичних робіт :
8 кл. / Л.С. Дячук. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан,
2015. — 40 с.

ISBN 978-966-10-3411-1

Зошит містить детальні інструкції для виконання 11-ти лабораторних дослідів і 2-х практичних робіт, передбачених чинною навчальною програмою з хімії для загальноосвітніх навчальних закладів.

Для учнів загальноосвітніх шкіл, учителів, студентів природничих факультетів вищих навчальних закладів.

УДК 54(075.3)
ББК 24я72

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ПРАВИЛА БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ ЛАБОРАТОРНИХ ДОСЛІДІВ І ПРАКТИЧНИХ РОБІТ

1. Звільніть робоче місце від предметів, які не потрібні для проведення досліду.
2. Чітко визначте порядок і правила безпечного виконання досліду.
3. Перевірте наявність і надійність посуду, речовин та приладів, необхідних для виконання досліду.
4. Починайте виконувати завдання тільки з дозволу вчителя.
5. Проводьте лише ті досліди, які зазначені в роботі або узгоджені з вчителем.
6. Не пробуйте речовини на смак.
7. Користуйтеся лише чистим посудом і перевіреними приладами.
8. Використовуйте тільки той посуд та реактиви, які видані вчителем.
9. Не беріть посуд і реактиви з інших столів.
10. Не беріть речовини руками. Для цього використовуйте металеві, скляні або керамічні ложечки, шпатель, щипці, піпетки тощо.
11. Не набирайте різні речовини однією й тією самою ложкою або піпеткою.
12. Не використовуйте речовини зі склянок, на яких немає етикеток.
13. Беріть для досліду речовини, які передбачені інструкцією, і в невеликих кількостях (рідини 1-2 мл, тверді речовини — на дно посудини).
14. Не виливайте та не висипайте залишки речовин у посудину, з якої вони були взяті. Для цього є спеціальна тара.
15. Не залишайте відкритими склянки з хімічними реактивами.
16. Наливаючи або насипаючи речовину, склянку тримайте так, щоб етикетка була спрямована у бік долоні.
17. Обережно працюйте з кислотами та лугами.
18. Насипайте або наливайте речовини на столі (сухі над аркушем паперу, рідкі над лотком чи іншою посудиною).

19. Не проливайте і не просипайте речовини. Якщо все ж таки це трапилося, помістіть забруднений реактив у спеціальну посудину.
20. Перемішуйте речовини, обережно постукуючи вказівним пальцем по нижній частині пробірки.
21. Не нахилийтеся над посудом, в якому проводиться дослід.
22. Не змішуйте самостійно невідомі вам речовини.
23. Про всі несподівані ситуації терміново повідомте вчителя.
24. Закінчивши роботу, приберіть робоче місце: зберіть у лоток посуд, поставте пробірки у штатив, витріть стіл.
25. Вимийте руки з милом.

ЛАБОРАТОРНИЙ ДОСЛІД № 8

Тема. Взаємодія солей з лугами в розчині.

Мета: дослідити умови, за яких відбувається хімічна взаємодія між солями і лугами у розчині.

Обладнання та реактиви: штатив із пробірками, розчини купрум(II) сульфату, натрій сульфату, натрій гідроксиду, барій гідроксиду.

Хід роботи

Уважно прочитайте «Правила безпеки під час роботи в кабінеті хімії».

1. Налийте у пробірку 1 мл розчину купрум(II) сульфату і додайте 1-2 мл розчину натрій гідроксиду. Що спостерігаєте?

2. Напишіть рівняння хімічної реакції, що відбулася. Вкажіть формулу і назву речовини, яка випала в осад.

3. Налийте у пробірку 1-2 мл розчину натрій сульфату і додайте 0,5 мл розчину барій гідроксиду. Що спостерігаєте?

4. Напишіть рівняння хімічної реакції, що відбулася. Вкажіть формулу і назву речовини, яка випала в осад.

5. Які солі (розчинні чи нерозчинні) реагують з лугами?

6. Які сполуки утворюються під час взаємодії розчинних солей з лугами?

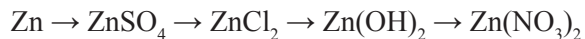
7. До якого типу хімічних реакцій належить взаємодія між солями і лугами?

Висновок.

Оцінка. _____

Варіант 2

1. Серед реактивів доберіть потрібні вам для практичного здійснення хімічних перетворень за такою схемою:

Опишіть послідовність ваших дій, ознаки реакцій. Напишіть рівняння хімічних реакцій та вкажіть назви продуктів реакції. До якого класу належать реагенти та продукти реакції?

2. Вам видані три пронумеровані пробірки без написів із прозорими безбарвними розчинами калій гідроксиду, калій хлориду і хлоридної кислоти. Як розпізнати ці речовини? Складіть план розпізнавання і напишіть відповідні рівняння хімічних реакцій.

Висновок.

Оцінка. _____

ЗМІСТ

Правила безпеки під час виконання лабораторних дослідів і практичних робіт	3
Лабораторний дослід № 1	5
Лабораторний дослід № 2.....	7
Лабораторний дослід № 3.....	11
Лабораторний дослід № 4.....	13
Лабораторний дослід № 5.....	15
Лабораторний дослід № 6.....	17
Лабораторний дослід № 7	19
Лабораторний дослід № 8.....	21
Лабораторний дослід № 9.....	23
Лабораторний дослід № 10.....	25
Лабораторний дослід № 11	27
Практична робота № 1	29
Практична робота № 2	33

Навчальне видання

ДЯЧУК Людмила Степанівна

ХІМІЯ

Зошит для лабораторних дослідів і практичних робіт

8 клас

Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах
комісією з хімії Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України

Головний редактор *Богдан Будний*
Редактор *Антоніна Павліченко*
Обкладинка *Аліни Воронкової*
Комп'ютерна верстка *Ольги Кравчук*
Технічний редактор *Оксана Чучук*

Підписано до друку 01.11.2014. Формат 70×84/16. Папір офсетний.
Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 2,7. Умовн. фарбо-відб. 2,7.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 4221 від 07.12.2011 р.

Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002
Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352)52-06-07; 52-19-66; 52-05-48
office@bohdan-books.com
www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-3411-1

9 | 789661 | 034111 |